

Podsumowanie konferencji "Centrum Arbitrażu i Mediacji szansą dla przedsiębiorców" **– 29.05.2019 r.**

W dniu 29 maja 2019 r. odbyła się konferencja **"Centrum Arbitrażu i Mediacji szansą dla przedsiębiorców"** zorganizowana przez Ministerstwo Sprawiedliwości, które jest Instytucją Pośredniczącą dla działania 2.17. „Skuteczny Wymiar Sprawiedliwości” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Zaproszeni eksperci przedstawili korzyści płynące ze stosowania mediacji w sprawach gospodarczych, przebieg takiej mediacji, omówili zasady etyki mediatora oraz możliwość zastosowania klauzul mediacyjnych w kontraktach. Konferencja skierowana była do beneficjentów projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, przedsiębiorców, mediatorów gospodarczych oraz osób zainteresowanych mediacją gospodarczą. Udział w konferencji był bezpłatny. Konferencję otworzyli: **Łukasz Piebiak** – Podsekretarz Stanu, **dr Henryka Bochniarz** - Prezydent Konfederacji Lewiatan, **Aleksandra Siemianowska** - Dyrektor Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz **dr Aneta Jakubiak-Mirończuk** - Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Jako pierwszy swoje wystąpienie zaprezentował **Ireneusz Pawłowski** – Prezes Pomorskiego Centrum Arbitrażu i Mediacji, który przybliżył uczestnikom sukcesy CAM-u pomorskiego, a w tym przyczyny i efekty zawarcia „Pomorskiego porozumienia w sprawie wspierania mediacji w sprawach gospodarczych”. Porozumienie zostało zawarte 23 kwietnia 2018 r. w Gdańsku pomiędzy: Sądem Okręgowym w Gdańsku, Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego oraz Regionalną Izbą Gospodarczą Pomorza z siedzibą w Gdańsku. Jego celem jest wspieranie alternatywnych metod rozwiązywania sporów pomiędzy przedsiębiorcami w tym m.in. mediacji, dążenie do propagowania mediacji jako skutecznej metody rozwiązywania sporów, wykorzystywanie potencjału korzyści płynących z rozwijania i zacieśniania współpracy pomiędzy wymiarem sprawiedliwości, prawniczym środowiskiem naukowym, mediatorami i organizacjami przedsiębiorców, mającego na celu zwiększenie ilości sporów rozwiązywanych w sposób polubowny, w tym w drodze ugody mediacyjnej.

Prelegent podzielił się również doświadczeniami związanymi z projektem „Firma przyjazna Mediacji” realizowanym przez Sąd Okręgowy w Gdańsku, Wydział Prawa i Administracji UG oraz Regionalną Izbę Gospodarczą Pomorza. Wymienione instytucje nawiązały współpracę w zakresie promowania procedury mediacji w sprawach gospodarczych i zachęcają przedsiębiorców do wpisywania klauzul mediacyjnych do zawieranych przez nich kontraktów z kontrahentami i do zobowiązują się przez nich, tam gdzie będzie to oczywiście możliwe i zasadne, do rozważania możliwości zastosowania mediacji, przed lub zamiast postępowania sądowego, a w przypadku udzielenia pełnomocnictwa procesowego – zobowiązują się do umocowania pełnomocnika firmy, w sposób wyraźnie obejmujący jego udział w postępowaniu mediacyjnym.

Kolejnym prelegentem był **Andrzej Misiak** – prezes łódzkiego CAM, który w czasie swojego wystąpienia przybliżył uczestnikom amerykańskie rozwiązania, które spowodowały, że mediacja w tym kraju zaczęła prężnie działać. Wskazał, że rozwój mediacji w USA przypadł na lata 70-te XX wieku, a momentem przełomowym był rok 1976, w którym odbyła się konferencja Roscoe Pound’a (*przyp. red. w czasie konferencji swój referat pt. "The Pound Conference: Perspectives on Justice in the Future" wygłosił Profesor F. E. A. Sander. Referat ten głęboko wpłynął na amerykański system prawny i rozpowszechnił stosowanie alternatywnych metod rozwiązywania sporów*) oraz narodziła koncepcja *multi-door courthouse* autorstwa profesora Franka E.A. Sander’a z Harvard Law School. Koncepcja *multi-door courthouse* polega na kierowaniu przez sąd, wpływających do niego spraw, do rozstrzygnięcia przy wykorzystaniu różnych, najbardziej odpowiednich dla danych spraw metod rozwiązywania sporów – nie tylko mediacji. Metody te mogą być jedynie częścią składową całości postępowania sądowego, a wszystkie strony zaangażowane w sprawę muszą uzgodnić, w jaki sposób chcą rozstrzygnąć spór, po zapoznaniu się z dostępnymi możliwościami. Prelegent wskazał również, że w USA to właśnie środowisko prawnicze było siłą napędową rozwoju i upowszechnienia mediacji. Prelegent opowiedział również o idei powstania Łódzkiego Porozumieniu Mediatorów, które jest pierwszym porozumieniem łączącym regionalne środowisko mediatorów w Polsce. ŁPM to koncepcja współpracy pomiędzy organizacjami zajmującymi się profesjonalną mediacją na terenie woj. łódzkiego w celu promowania najwyższych standardów etycznych wśród mediatorów oraz budowania wiarygodności

mediacji wśród przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości, prawników, pełnomocników oraz opinii publicznej. Łódzkie Porozumienie mediatorów zainaugurowało swoją działalność 11 marca 2019 r. W ramach projektu ŁPM współpracuje z Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi oraz Sądem Okręgowym w Łodzi w zakresie wprowadzania dyżurów mediatorów podczas codziennych sesji rozpraw. To pomysł bazujący na doświadczeniach sądownictwa w Stanach Zjednoczonych, gdzie w czasie sesji sędziowie na bieżąco – po zapoznaniu się ze sprawą – większość odsyłają w pierwszej kolejności do mediacji.

Jako kolejny swoje wystąpienie zaprezentował **Henryk Walczewski** - Sędzia SR dla Krakowa-Śródmieście, delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości. W czasie swojej prezentacji przedstawił uwagi związane z etyką mediacji oraz wykonywaniem zawodu mediatora. Prelegent zwrócił uwagę, że porozumienie między stronami wymaga wzajemnych ustępstw, a co za tym idzie jest ugodą (art. 917 kc). Według prelegenta mediator szuka ze stronami takiego rozwiązania, w którym suma korzyści i kosztów bilansuje się po obu stronach.

Następnie przedstawiciele **Wielkopolskiego Centrum Arbitrażu i Mediacji** zaprezentowali nagranie z symulacji mediacji gospodarczej, w czasie której uczestnicy mogli zapoznać się z założeniami i etapami mediacji, a także poznać warsztat pracy mediatora i jego rolę w procesie mediacji.

Jako kolejna prelegentka **Małgorzata Miszkin-Wojciechowska** – Dyrektor CAM Koordynator podzieliła się z uczestnikami uwagami na temat stanu mediacji gospodarczej w Polsce oraz pomysłami, które mogłyby poprawić tę sytuację. Głównym elementem wystąpienia była propozycja stosowania klauzul mediacyjnych w różnego rodzaju umowach. Prelegentka wskazała, że klauzule mediacyjne są postanowieniami zawieranymi przez strony umowy na ewentualność wystąpienia sporu w umowie głównej i mogą być stosowane we wszystkich umowach, w których może być zawarta ugoda, w szczególności: w umowach cywilnych, w tym np. gospodarczych, z zakresu prawa bankowego, z zakresu IT, z zakresu prawa pracy oraz w umowach transgranicznych. Dodatkowo umowa o mediację (klauzula) może być zawarta w dowolnej formie, ale przez wzgląd na ewentualne postępowanie dowodowe wskazane jest aby była zawierana w formie pisemnej. Prelegentka zauważyła również, że mediacja w odróżnieniu od negocjacji, jest metodą rozwiązywania sporów objętą

zasadą poufności, a co za tym idzie bezpieczniejszą dla przedsiębiorców. Prelegentka zaapelowała do Spółek Skarbu Państwa, administracji państwowej i samorządów o wpisywanie klauzul mediacyjnych do wszystkich umów, które te instytucje zawierają.

Zwieńczeniem całoninowej konferencji był panel dyskusyjny pt. „Sieć CAM a przedsiębiorca”, w czasie którego przedstawiciele czterech CAM-ów wojewódzkich – r. pr. Michał Babij - Prezes Małopolskiego CAM, dr hab. prof. UŚ Andrzej Torbus - Prezes Śląskiego CAM, dr Paweł Drembkowski - Prezes CAM w Bydgoszczy i Olsztynie oraz r. pr. Małgorzata Miszkin-Wojciechowska – Dyrektor CAM Koordynator dyskutowali na temat sukcesów i wyzwań stojących przed CAM-ami, którymi kierują. Dyskusję moderowała dr Aneta Jakubiak-Mironczuk - Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości.